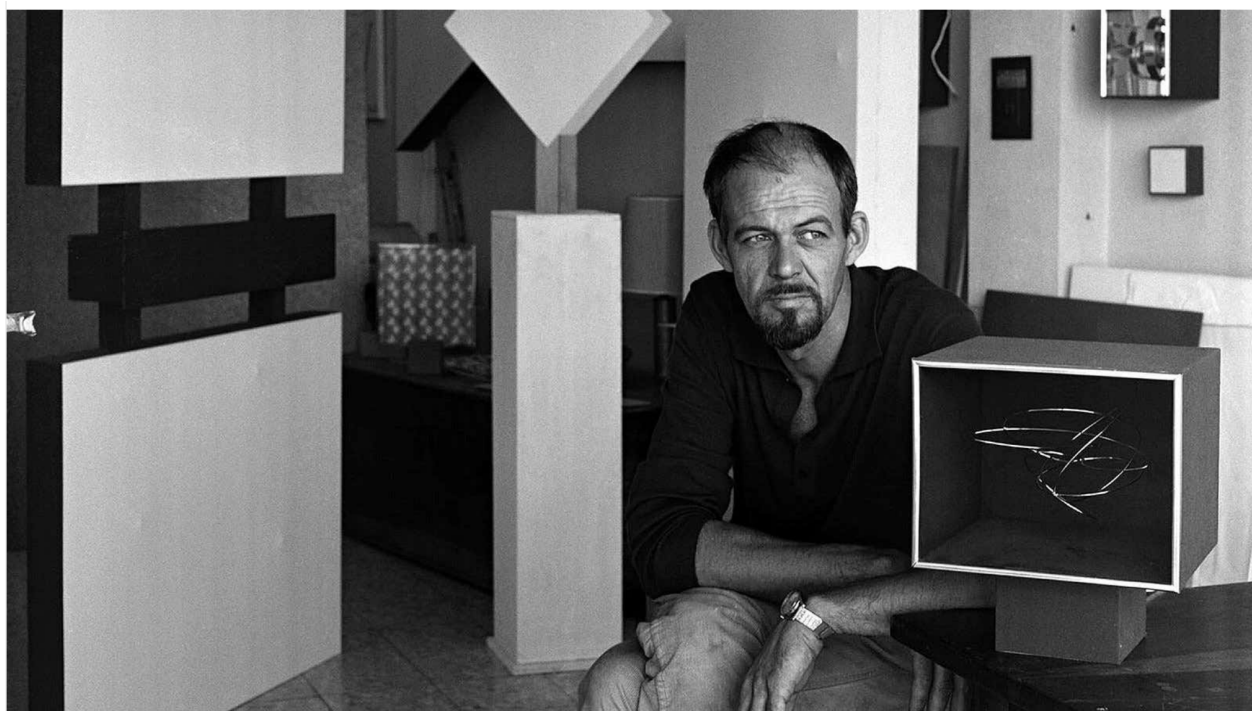

KONST | RECENSION

Lars Fredrikson på Malmö konsthall är årets konstcoop

Publicerad i går 12:24

Lars Fredrikson au Malmö Konsthall est la révélation artistique de l'année

Lars Fredrikson i sin ateljé i Antibes 1967. Foto: Lars Fredrikson Estate, Galerie In Situ

L'artiste suédois Lars Fredrikson fut un pionnier de l'art sonore, électronique et cinétique, actif en France des années 1960 jusqu'à sa mort en 1997.

Dan Jönsson est enchanté par son œuvre redécouverte au Malmö Konsthall.

Comme dans une nébuleuse lointaine, des voiles de lumière chatoyants se tordent dans une obscurité sans fond. Ou comme les reflets d'une étoile nocturne d'une forêt – je n'ai jamais rien vu de tel et je ne comprends pas ce que je vois.

Lars Fredrikson lui-même a construit la mécanique cinétique qui contrôle la création d'illusions dans ces énigmatiques boîtes lumineuses, et il est, du moins pour moi, totalement impossible de voir à travers ce qui s'y passe réellement.

Juste assis dans le noir et envoûté, comme lorsqu'on fait partie d'une œuvre d'art.

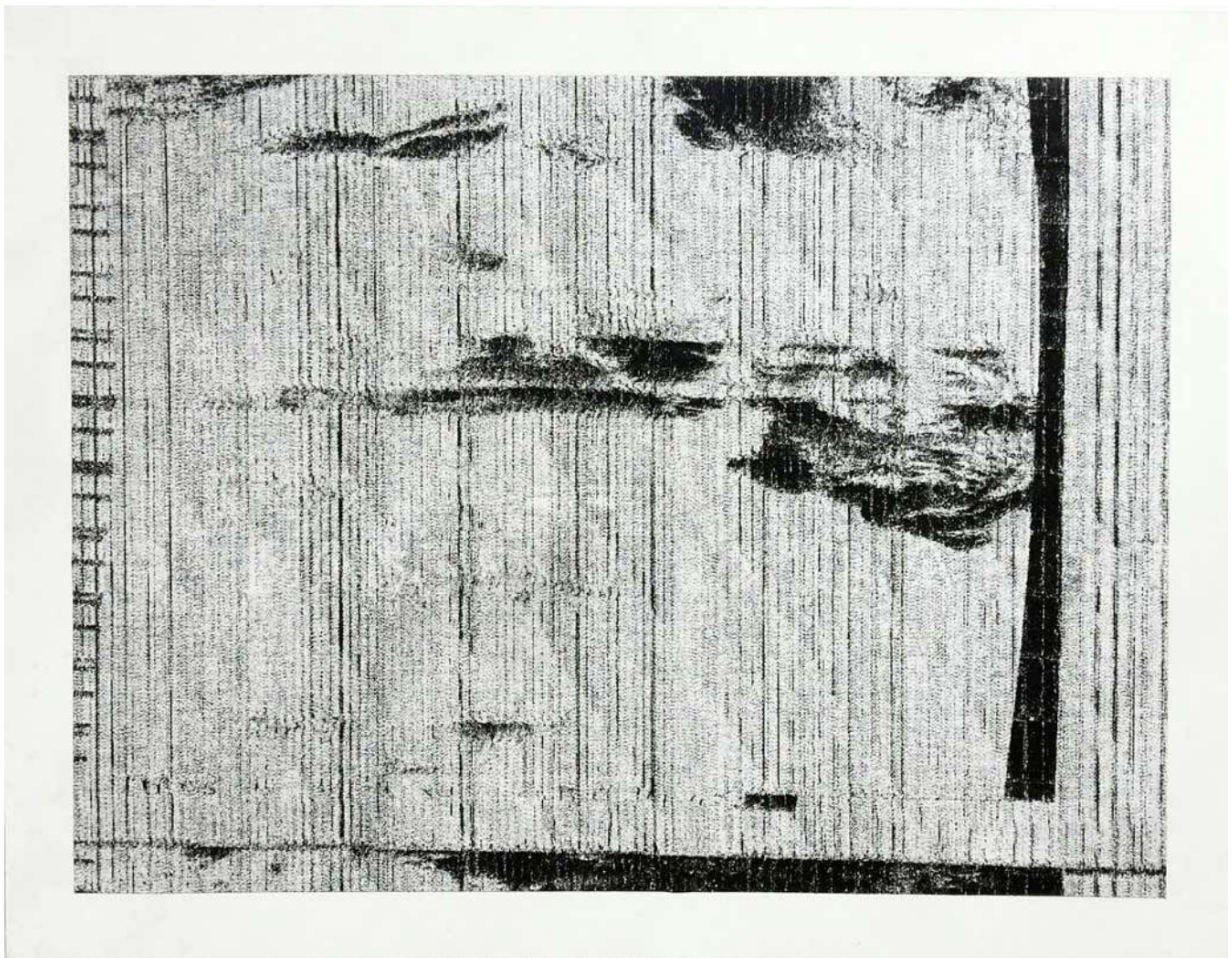

Lars Fredriksons ljuslåda "B II B". Foto: Malmö konsthall

C'est précisément ce qui est en jeu ici. Lars Fredrikson était jusqu'à présent presque inconnu en Suède. Pionnier dans tous les domaines, de l'art sonore à l'art électronique et cinétique, il était de son vivant relativement connu et très respecté en France, où il a vécu et travaillé dès le début des années 1960. Après sa mort en 1997, on y a pu admirer des œuvres telles que celles présentées à la Biennale de Lyon en 2017, une rétrospective au Musée d'Art Moderne de Nice (MAMAC) en 2019 et à l'Institut suédois de Paris l'année dernière.

En Suède ? Une exposition dans une galerie à Göteborg il y a plus de vingt ans. C'est tout.

Cela va bientôt changer. À la Malmö Konsthall, Lars Fredrikson se présente, prêt et préparé, en artiste pionnier qu'il est : un nouveau chapitre à écrire dans l'histoire de l'avant-garde suédoise des années 60 et 70.

Lars Fredriksons teckning registrerad på elektrokänsligt papper av en ritmaskin konstruerad av en faxapparat. Foto: Lars Fredrikson Estate

Les expériences audiovisuelles de Lars Fredrikson évoluent précisément dans les zones frontalières entre la technologie et l'art, le son et la poésie qui ont simultanément attirés des chercheurs audacieux comme Åke Hodell, Sture Johannesson et Öyvind Fahlström dans des voyages de découverte vers l'inconnu.

Prenons l'exemple du « générateur d'impulsions psychométriques » de Fredrikson, une invention de la fin des années 60 qui consiste à envoyer des signaux d'interférence depuis un synthétiseur artisanal vers le tube cathodique d'un téléviseur, provoquant l'explosion sur l'écran de motifs lumineux aléatoires et clignotants.

Ou encore de la « machine à dessiner » qu'il a construit au milieu des années 70 à partir d'un ancien télécopieur / fax, et qui lui permettait d'imprimer des versions retouchées d'images d'actualité ou de cartes météorologiques captées sur les ondes radio à ondes courtes.

Vy med Lars Fredriksons veckade och böjda stålskivor från 1970-talet.

Foto: Helene Toresdotter/Malmö konsthall

Un travail acharné, un effort constant, avec pour objectif ultime d'atteindre, dans l'air du temps, le cœur immatériel de l'art, au-delà des objets fixes et institutionnels. Une quête de l'instantané, de l'incorporel, du changeant – une quête qui, pour Fredrikson, a débuté avec le collage et la peinture non figurative, mais qui a rapidement pris des formes de plus en plus singulières, par exemple avec ces tôles d'acier pliées et courbées « inox » qui font perdre toute prise au regard. Ou encore ces peintures blanches où la toile est tendue et détendue de manière inattendue par de petites élévations mobiles, semblables à des verrues, contrôlées par un mécanisme complexe au dos.

Un art sans limite. Un art qui, au final, pourrait tout aussi bien consister en quelques rayures à peine visibles dans un recueil de poèmes, en un bruit électromagnétique ou en un sol recouvert de sucre glace où les pas des visiteurs créés une œuvre sonore spontanée.

La découverte de Lars Fredrikson est sans doute la révélation suédoise de l'année.

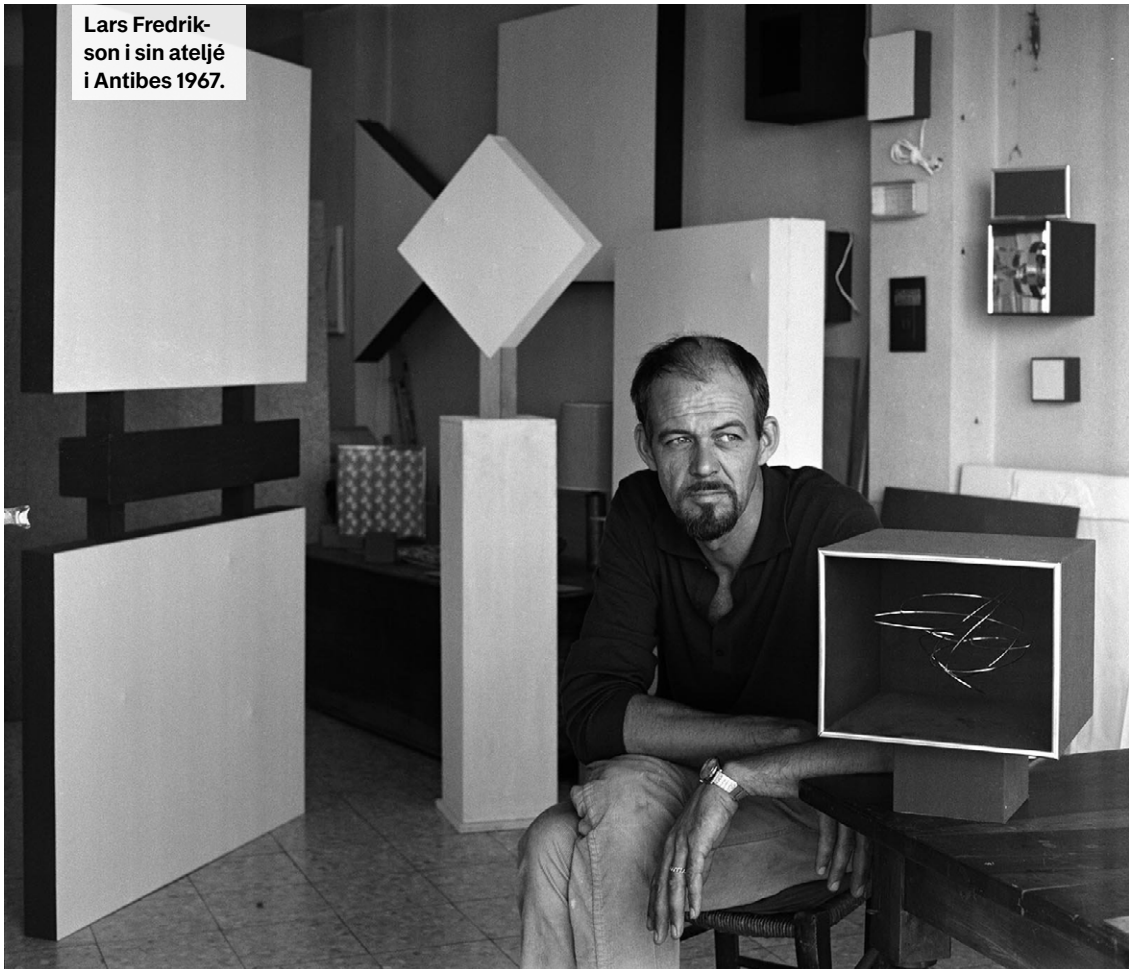
Text

Dan Jönsson

KULTUR KONST

Utställning.

Foto: Lars Fredrikson Estate & Galerie In Situ, Paris

Ljuslådan "B II B".

Vy med veckade och böjda stålskivor från 1970-talet.

Foto: Malmö konsthall

Lars Fredriksons banbrytande verk på Malmö konsthall är årets scoop

Den svenske konstnären Lars Fredrikson var en pionjär inom ljud-, elektronisk och kinetisk konst, verksam i Frankrike från 60-talet till sin död 1997. Dan Jönsson förhäxas av hans återupptäckta verk på Malmö konsthall.

Lars Fredrikson

Malmö konsthall. Visas t o m 24/8

● Som i en fjärran nebulosa vrider sig skimrande slöjor av ljus mot ett bottenlöst mörker. Eller som reflexer i en nattlig skogstjärn – jag har aldrig sett något liknande och förstår heller inte vad jag ser. Lars Fredrikson har själv konstruerat den kinetiska mekaniken som styr illusionsmaleriet i dessa gåtfulla ljuslådor och det är åtminstone för mig helt omöjligt att genomsöka vad det egentligen är som händer i dem.

Det är bara att bli sittande i mörkret. Förhäxad.

Men också lite högtidlig till mods. Som när man får vara med om ett stycke konsthistoria.

Det är nämligen exakt vad det

handlar om här. Lars Fredrikson har fram till nu varit nästan helt okänd i Sverige. En pionjär inom allt från ljudkonst till elektronisk och kinetisk konst, under sin livstid relativt känd och högt respekterad i Frankrike, där han levde och verkade från början av sextioalet och framåt.

Efter sin död 1997 synlig där med verk exempelvis på biennalen i Lyon, en retrospektiv på konstmuseet i Nice och på Svenska institutet i Paris förra året.

I Sverige? En galleriutställning i Göteborg för mer än tjugo år sedan. Det är allt.

Nu blir det ändring på det. På Malmö konsthall kliver Lars Fredrikson fram, fix och färdig, som den ban-

brytande konstnär han är: ett helt nytt kapitel att lägga till historien om det svenska sextio- och sjuttio-talsavantgardet.

Fredriksons audiovisuella experiment rör sig i precis samma gränsmarker mellan teknik och konst, musik och poesi som samtidigt lockade ut oförvägna sökare som Åke Hodel, Sture Johannesson och Öyvind Fahlström på upptäcktsresor i det okända.

Ta bara Fredriksons "psykopuls-generator", en uppfinning från sent sextioal där han från en hembyggd synthesizer skickar störningssignaler till bildröret i en teveapparat som får skärmen att explodera i blixtrande, slumpmässiga teckningar av ljus.

Eller den "ritmaskin" han i mitten på sjuttioalet konstruerade av en tidig faxapparat, med vars hjälp han skrev ut manipulerade versioner av nyhetsbilder eller väderkartor som via kortvågsradio fångades upp ur etern.

Ett outtröttligt fixande och laborerande, ständigt med det yttersta

Detalj i verk utan titel, böjt och graverat rostfritt stål, 1976.

Foto: Helene Toresdotter

målet att i tidens anda nå fram till en konstens immateriella kärna, bortom fasta objekt och slutna institutioner. Ett sökande mot något ögonblickligt, okroppsligt, föränderligt – som för Fredriksons del började i collage och nonfigurativt måleri, men snart tog sig alltmer särpräglade uttryck i exempelvis de veckade och böjda stålskivor som får ens blick att helt förlora fästet. Eller de vita tavlor där duken oväntat spänns ut av små rörliga, vårtliknande upphöjningar, styrda av en intrikat mekanik på baksidan.

En gränslös konst. En konst som till slut lika gärna kan bestå i några knappt synliga rispor i en diktsamling, i elektromagnetiskt brus eller ett golv täckt med strösocker där publikens fötter skrapar fram ett spontanistiskt ljudverk.

Konsthallens upptäckt av Lars Fredrikson måste vara årets svenska utställningsscoop.

Dan Jönsson
kultur@dn.se

Provkör nya elektriska Ford Capri

Alt om nya Capri

Elförbrukn. bl. körn. (WLTP) 13,3–15,8 kWh/100 km, CO₂ 0 g/km. Mer info på ford.se

Vi skänker 100 kr för varje provkörning till initiativet #nejtillnäthat

Ford | BRING ON TOMORROW